



ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 31-10-2012

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/6975/31-10-2012

Α Π Ο Φ Α Σ Η 155/2012

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος στην έδρα της την Τρίτη 30-10-2012 και ώρα 12:00 μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Γεώργιος Μπατζαλέξης, Αναπληρωτής Πρόεδρος, κωλυμένου του Προέδρου της Αρχής Πέτρου Χριστόφορου, και τα αναπληρωματικά μέλη της Αρχής Σπύρος Βλαχόπουλος, ως εισηγητής, Γρηγόρης Λαζαράκος και Χαράλαμπος Ανθόπουλος, σε αντικατάσταση, αντίστοιχα, των τακτικών μελών Λεωνίδα Κοτσαλή, Αναστάσιου – Ιωάννη Μεταξά και Δημητρίου Μπριόλα, οι οποίοι αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Στη συνεδρίαση παρέστη, με εντολή του Προέδρου, ο Δημήτρης Ζωγραφόπουλος, Δικηγόρος (ΔΝ) – Νομικός ελεγκτής, ως βοηθός εισηγητή. Επίσης, παρέστη, με εντολή του Προέδρου, και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του Διοικητικού – Οικονομικού Τμήματος της Αρχής, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα ακόλουθα:

Με το υπ' αρ. πρωτ./-.-2012 (και υπ' αρ. πρωτ. Αρχής Γ/ΕΙΣ/6411/09-10-2012) έγγραφό του (και τα συνημμένα σε αυτό έγγραφα) το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης διαβιβάζει στην Αρχή την υπ' αρ. πρωτ./-.-2012 αίτηση του αιτούντος τρίτου Α, με την οποία αυτός ζητεί να του χορηγηθεί αντίγραφο πιστοποιητικού εξέτασης του εξαδέλφου του Β. Ο αιτών αναφέρει ότι θα χρησιμοποιήσει το εν λόγω αντίγραφο πιστοποιητικού για τη θέση σε δικαστική συμπαράσταση του Β. Αίτηση για τη θέση του Β σε δικαστική συμπαράσταση έχει ασκήσει, τη ...-.-2012, ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης ο αρμόδιος Εισαγγελέας Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης και η συζήτηση της αίτησης αυτής έχει ορισθεί για την ...-.-2012. Το εν λόγω νοσοκομείο, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, ζητεί από την Αρχή όπως του χορηγήσει την απαιτούμενη από τις διατάξεις του άρθρου 7 παρ. 2 του Ν. 2472/1997 για την Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα άδεια επεξεργασίας ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τη διαβίβαση στον αιτούντα τρίτο του ως άνω αντιγράφου.

Η Αρχή, μετά από εξέταση των στοιχείων του φακέλου, αφού άκουσε τον εισηγητή και το βοηθό εισηγητή, ο οποίος στη συνέχεια αποχώρησε, και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Επειδή, το άρθρο 2 του Ν. 2472/1997 ορίζει ότι για τους σκοπούς του νόμου αυτού νοούνται ως «ευαίσθητα δεδομένα», τα δεδομένα που αφορούν, μεταξύ άλλων, στην υγεία.

2. Επειδή, η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 του Ν. 2472/1997, εναρμονιζόμενη, ιδίως, με τις διατάξεις των άρθρων 9Α, 25 παρ. 1 και 28 του Συν/τος, 8 και 7 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και 6 της Οδηγίας 95/46/ΕΕ, ρητά ορίζει ότι: *«Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας. (...)»*.

3. Επειδή, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 5 και 7 του Ν. 2472/1997 προκύπτει ότι η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία απλών και ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται, καταρχήν, εφόσον το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του. Ωστόσο, η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία τόσο των απλών όσο και των ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου τους, στις περιπτώσεις που περιοριστικά προβλέπει ο νόμος. Ειδικότερα, επιτρέπεται, για τα μεν απλά δεδομένα, ιδίως, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχ. (ε') και για τα ευαίσθητα δεδομένα, ιδίως, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. (γ') του Ν. 2472/1997. Συγκεκριμένα επιτρέπεται, στην πρώτη περίπτωση όταν *«η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών»*, στη δε δεύτερη, που περιλαμβάνει και τα δεδομένα που αφορούν την υγεία, όταν *«η επεξεργασία αφορά δεδομένα που δημοσιοποιεί το ίδιο το υποκείμενο ή είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου»*.

4. Επειδή, με τις διατάξεις αυτές καθιερώνονται ως θεμελιώδεις προϋποθέσεις για τη νομιμότητα κάθε επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για τη νομιμότητα της σύστασης και λειτουργίας κάθε αρχείου, οι αρχές του σκοπού της επεξεργασίας και της

αναλογικότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό επεξεργασίας. Συνεπώς, κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, που γίνεται πέραν του επιδιωκόμενου σκοπού η οποία δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξή του, δεν είναι νόμιμη. Συνακόλουθα, τόσο για τα απλά όσο και για τα ευαίσθητα δεδομένα, πρέπει ο σκοπός επεξεργασίας να είναι νόμιμος, σαφής και καθορισμένος, και τα δεδομένα να μην υπερβαίνουν το σκοπό της επεξεργασίας. Ειδικότερα δε για τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, όπως και εκείνα που αφορούν την υγεία, η επεξεργασία επιτρέπεται, όπως λέχθηκε ανωτέρω, όταν πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου. Η προϋπόθεση αυτή ισχύει, όπως έχει κρίνει η Αρχή, κατά μείζονα λόγο και για τα απλά δεδομένα (βλ. αντί πολλών ιδίως τις αποφάσεις της Αρχής 27/2001, 75/2001 και πρόσφατες 92/2011 και 111/2011).

5. Επειδή, επιπλέον, το άρθρο 11 παρ. 3 του Ν. 2472/1997 ρητά ορίζει ότι «*εάν τα δεδομένα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς*».

6. Επειδή, οι διατάξεις των άρθρων 14, σχετικά με την τήρηση των ιατρικών αρχείων, 5 παρ. 3, σχετικά με την έκδοση των ιατρικών πιστοποιητικών και γνωματεύσεων, και 13, σχετικά με την άρση του ιατρικού απορρήτου, του Ν. 3418/2005 για τον *Κώδικα Ιατρικής Δεοντολογίας* δεν καθιερώνουν απόλυτη προστασία του ιατρικού απορρήτου και επιφυλάσσουν την εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 2472/1997 κατά την επεξεργασία ιατρικών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, προβλέπουν δε την κατ' εξαίρεση χορήγηση ιατρικών πιστοποιητικών σε τρίτο πρόσωπο, εφόσον έχει έννομο συμφέρον και το αποδεικνύει και τις προϋποθέσεις άρσης του ιατρικού απορρήτου.

7. Επειδή, το άρθρο 1666 ΑΚ ορίζει, μεταξύ άλλων τα ακόλουθα: «*Σε δικαστική συμπαράσταση υποβάλλεται ο ενήλικος: 1. Όταν λόγω ψυχικής ή διανοητικής διαταραχής ή λόγω σωματικής αναπηρίας αδυνατεί εν όλω ή εν μέρει να φροντίζει μόνος για τις υποθέσεις του. 2. Όταν, λόγω ασωτίας, τοξικομανίας ή αλκοολισμού, εκθέτει στον κίνδυνο της στέρησης τον εαυτό του, το σύζυγο του, τους κατιόντες του ή τους ανιόντες του. (...)*». Το άρθρο 1667 ΑΚ ορίζει ότι: «*Η υποβολή στη δικαστική συμπαράσταση αποφασίζεται από το δικαστήριο, ύστερα από αίτηση του ίδιου του πάσχοντος ή του συζύγου του, εφόσον υπάρχει έγγαμη συμβίωση, ή των γονέων ή τέκνων του ή του εισαγγελέα ή και αυτεπαγγέλτως. Στην περίπτωση της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 1666, την αίτηση μπορεί να υποβάλει και ο επίτροπος του ανηλίκου. Όταν το πρόσωπο πάσχει αποκλειστικά από σωματική αναπηρία, το δικαστήριο αποφασίζει μόνο ύστερα από αίτηση του ίδιου*». Το άρθρο 1672 ΑΚ ορίζει ότι: «*Το δικαστήριο μπορεί οποτεδήποτε, πριν ή και μετά την έναρξη της διαδικασίας για την υποβολή ενός προσώπου σε δικαστική συμπαράσταση, να διορίσει, με αίτηση ενός από τα πρόσωπα του άρθρου 1667 ή και αυτεπαγγέλτως προσωρινό δικαστικό συμπαραστάτη. Η εξουσία του περιλαμβάνει κάθε ασφαλιστικό μέτρο απαραίτητο για να αποφευχθεί σοβαρός κίνδυνος για το*

πρόσωπο ή την παρουσία του συμπαραστατέου. Για το διάστημα από τη δημοσίευση της απόφασης έως την τελεσιδικία της, ο διορισμός προσωρινού δικαστικού συμπαραστάτη είναι υποχρεωτικός». Το άρθρο 1680 ΑΚ ορίζει ότι: «Το δικαστήριο μπορεί να αναθέτει στον δικαστικό συμπαραστάτη εν όλω ή εν μέρει και την επιμέλεια του προσώπου του συμπαραστατουμένου. Κατά την άσκηση της επιμέλειας, ο δικαστικός συμπαραστάτης οφείλει να διαμορφώνει μόνος του τις προσωπικές του σχέσεις, εφόσον του το επιτρέπει η κατάσταση του».

8. Επειδή, στην υπό κρίση υπόθεση, το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, ζητεί από την Αρχή όπως του χορηγήσει την απαιτούμενη από τις διατάξεις του άρθρου 7 παρ. 2 του Ν. 2472/1997 άδεια επεξεργασίας ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τη διαβίβαση στον αιτούντα τρίτο Α αντιγράφου πιστοποιητικού εξέτασης του εξαδέλφου του Β. Ο αιτών αναφέρει στην από ...-2012 αίτησή του προς το νοσοκομείο ότι θα χρησιμοποιήσει το εν λόγω αντίγραφο πιστοποιητικού για τη θέση σε δικαστική συμπαράσταση του Β. Από τα στοιχεία που υποβλήθηκαν στην Αρχή προκύπτουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: Αίτηση για τη θέση του Β σε δικαστική συμπαράσταση έχει ασκήσει, τη ...-2012, ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης ο αρμόδιος Εισαγγελέας Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης και η συζήτηση της αίτησης αυτής έχει ορισθεί για την ...-2012. Σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην ως άνω αίτηση, «ο Β που γεννήθηκε στις .../19..., πάσχει από την παιδική του ηλικία από βαρεία διανοητική καθυστέρηση συνεπεία εγκεφαλοπάθειας, παρουσιάζοντας έντονες διαταραχές γνωστικών λειτουργιών και ισχυρές διανοητικές ελλείψεις, οι οποίες συνίστανται σε μειωμένη δυνατότητα για αντίληψη και αναπαραγωγή σχημάτων και μορφών και δυσκολίες στην ομιλία και στη μνήμη. Ένεκεν της καταστάσεως του, έχει κριθεί ανάπηρος από τις αρμόδιες κρατικές Υπηρεσίες σε ποσοστό 67%, με δυνατότητα να εργαστεί ως εργάτης γενικών καθηκόντων. Η ως άνω νόσος, από την οποία πάσχει ο καθ' ου, είναι μια διαρκής πνευματική νόσος που αποκλείει την χρήση του λογικού και τον καθιστά ανίκανο να κρίνει για τα συμφέροντα του. Ένεκεν της κατάστασης του, συντρέχει άμεση ανάγκη συνεχούς και καθημερινής φροντίδας του από συγγενικό ή άλλο πρόσωπο, το οποίο πρέπει να αναλάβει την επιμέλεια του». Ο αρμόδιος Εισαγγελέας Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης αναφέρει, επίσης, στην ως άνω αίτησή του, ότι η προαναφερόμενη ασθένεια του καθ' ου «είναι μόνιμη και ανίατη, όπως βεβαιώνεται από α) το με αρ. πρωτ. .../-2012 πιστοποιητικό εξέτασης του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης, β) τις από ...-1971 ψυχολογικές εξετάσεις της Ψυχιατρικής και Νευρολογικής Κλινικής Πανεπιστημίου του Γενικού Νοσοκομείου του Δήμου Βιέννης, γ) το με αρ. πρωτ. .../.... απόσπασμα της .../-1987 γνωμάτευσης της Υγειονομικής Επιτροπής Θεσσαλονίκης και δ) από το από ...-19.. Απολυτήριο Στρατού». Με βάση τα προαναφερόμενα, ο αρμόδιος Εισαγγελέας Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης ζητεί, με την ως άνω αίτησή

του, από το Μονομελές Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης να γίνει δεκτή η αίτησή του αυτή, για τους εκεί αναφερόμενους λόγους, να τεθεί ο καθ' ου Β σε καθεστώς πλήρους στερητικής δικαστικής συμπαράστασης, να ορισθεί ο εξάδελφος του καθ' ου Α προσωρινός δικαστικός συμπαραστάτης αυτού, για την άμεση ανάληψη της επιμέλειας του προσώπου του μέχρι την τελεσιδικία της εκδοθησομένης απόφασης, και οριστικός δικαστικός συμπαραστάτης αυτού, μετά από την τελεσιδικία της εκδοθησομένης απόφασης, και, επίσης, να ορισθεί εποπτικό συμβούλιο με συγκεκριμένη σύνθεση, για το χρονικό διάστημα μετά από την τελεσιδικία της εκδοθησομένης απόφασης.

9. Επειδή, το ως άνω ζητηθέν από τον αιτούντα τρίτο Α αντίγραφο πιστοποιητικού εξέτασης του εξαδέλφου του Β περιέχει πληροφορίες σχετικά με την εισαγωγή, τη διάγνωση, τη νοσηλεία και την εν γένει κατάσταση της υγείας του Β, οι οποίες συνιστούν ευαίσθητα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα του υποκειμένου τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 στοιχ. (β') του Ν. 2472/1997, καθόσον αφορούν την υγεία του.

10. Επειδή, ακολούθως, ο αιτών τρίτος Α ζητεί από το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, τη διαβίβαση στο ίδιο των επίμαχων ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του εξαδέλφου του Β, για το σκοπό της θέσης αυτού σε δικαστική συμπαράσταση. Ωστόσο, η εν λόγω διαβίβαση των επίμαχων ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του Β στον αιτούντα τρίτο Α δεν ερείδεται στις προαναφερόμενες διατάξεις, εν όψει του ως άνω προβαλλόμενου σκοπού επεξεργασίας. Και τούτο, διότι, όπως προαναφέρθηκε, αίτηση για τη θέση του Β σε δικαστική συμπαράσταση έχει ασκήσει – όπως δικαιούται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις προαναφερόμενες διατάξεις του άρθρου 1667 παρ. 1 εδ. (α) ΑΚ – ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης ο αρμόδιος Εισαγγελέας Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης, ο οποίος ακριβώς επικαλείται, μεταξύ άλλων εγγράφων, για τη βεβαίωση της νόσου αυτού, το υπ' αρ. πρωτ. 9235/07-06-2012 πιστοποιητικό εξέτασής του στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης, ως αιτών – διάδικος δε μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο την προσκόμιση κάθε αναγκαίου στοιχείου για την υποστήριξη της αίτησης, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του ΚΠολΔ (Βλ. σχετ. την απόφαση της Αρχής 19/2012). Ο αιτών δεν είναι εκ των προσώπων που μπορούν να ζητήσουν να τεθεί σε δικαστική συμπαράσταση ο ανωτέρω ψυχικά πάσχων, οπότε δεν έχει έννομο συμφέρον να ζητήσει το ως άνω αντίγραφο ιατρικού πιστοποιητικού και δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. (γ') του Ν. 2472/1997.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή,

Δεν παρέχει, για τους λόγους που διεξοδικά αναφέρονται στο σκεπτικό της παρούσας απόφασης, την άδεια στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, να διαβιβάσει στον αιτούντα τρίτο Α τα ως άνω ζητηθέντα ευαίσθητα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα του εξαδέλφου του Β, για το σκοπό της θέσης αυτού σε δικαστική συμπαράσταση.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου